

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 64   Wydawstwo i Redakcja „Kurjer Częstochowski”
 Częstochowa, Adolf Hitler Allee 33. Tel. 22.42 i 22.49
 Konto pocztowo-czekowe Warszawa 62.
 Dla ogłoszeń obowiązuje cennik Nr. 1.

Częstochowa, czwartek 16 marca 1944 r.

Wychodzi sześć razy na tydzień. Abonent miesięczny wynosi 2 zł. (przez trzy lata 72 zł.)
 Zamówienia przyjmowane są przez wszystkie Urzędy Pocztowe w Gen. Gub.

Rok VI.

Dyplomatyczna ofensywa aliantów załamała się w zupełności

ZURYCH, 15 marca. — Agencja prasowa „IPA” pisze: „Stalin, Roosevelt i Churchill rozpoczęli przed kilku tygodniami dyplomatyczną generalną ofensywę. Nie mogąc pociągnąć się sukcesami na frontach wojсковych i doszedłszy stopniowo do coraz jaśniejszego zrozumienia, że naród niemiecki i państwa z nim sprzymierzone nie dadzą się pokonać, doszli oni do wniosku, że za pośrednictwem tej ofensywy dyplomatycznej zdołają szybciej dojść do jakiegoś zwycięstwa.

Podjęli oni te ofensywy w dwóch różnych kierunkach: w pierwszej linii rozpoczęli próby zmuszenia neutralnych państw Portugalii, Hiszpanii i Turcji do zrezygnowania ze swej neutralności. Szczególnie wielkie wysiłki uczyniono w kierunku wezwania Turcji do wojny. Portugalia i Hiszpania daly do zrozumienia, że nie życzą sobie zrywać ze swoim neutralnym stanowiskiem i swoimi poglądami na neutralność. Turcja jest najbardziej narażona na nacisk aliancki. Przystąpienie Turcji do wojny oznaczałoby bowiem dla tego państwa wydanie się bez żadnego ratunku w ręce Sowietów.

Znany fakt jest, iż w planach rosyjskich leży dostanie całkowitego Morza Czarnego w swoje ręce, aby w ten sposób utworzyć sobie także drogę przez Dardanelskią do Morza Śródziemnego.

Nacisk dyplomatyczny na Szwajcarię i Szwecję nie jest wprawdzie na zewnątrz zbyt widoczny. W każdym razie jest faktem, że posłowie angielski i amerykański także w tych obu krajach nie zaniedbują żadnej sposobności, aby przedstawić tamtejszej opinii publicznej swoje poglądy polityczne, jako jedynie właściwe.

Drugi kierunek dyplomatycznej generalnej ofensywy zwracał się przeciwko narodom i państwom europejskim, sprzymierzonym z Rzeszą. Stalin, Roosevelt i Churchill sądzili, iż uda im się zastosować eksperyment Badoglia także w Finlandii, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech. Dzienniki krajów neutralnych ujawniły w ostatnich tygodniach z uderzającą intensywnością zainteresowanie dla „zagadnienia losu” Finlandii. Anglicy i Amerykanie w swojej krótkowzroczności sądzili, że Finlandia sama się podda i podporządkuje Sowietom. W ostatnich dniach jednak okazało się całkiem wyraźnie, że Finlandia nie chce się wdawać w dyskusję nad żądaniami sowieckimi. Należy przy tym stwierdzić, że nie Finlandia podjęła wysiłki pokojowe, lecz

tylko okazała pewną niechęć wobec inicjatywy amerykańskiej.

Jakkolwiek Bułgaria narażona jest na silny nacisk, a terrorystyczne ataki bombowe mają sponieważać podkreślić wysiłki dyplomatyczne, to jednak można stwierdzić, że ani rząd, ani naród bułgarski nie zamierzają zrezygnować ze swej linii politycznej. Także w Bukareszcie i Budapeszcie nie istnieje najmniejsza skłonność do dawania ucha podszeptom angielsko-amerykańskim. Wszystkie państwa naddunajskie wiedzą dobrze, że jakkolwiek uległość byłaby dla nich równoznaczna z zagładą państwa.

Z tego powodu dyplomatyczna generalna ofensywa przeciwko Rzeszy i jej sprzymierzeńcom załamała się w zupełności na wszystkich liniach.

Pozycja Słowacji wśród narodów europejskich

MADRYT, 15 marca. — Z powodu piątej rocznicy niezawisłości Słowacja prasa madrycka oddaje hołd zasługom słowackiego naczelnika państwa, doktora Tiso.

„Słowacy międzywojnia, którzy w krytycznym momencie przejęli rząd, odnowili w ciągu 4-ech lat wojny swe zdolności do prowadzenia słowackiego narodu”, tak pisze „Informaciones”. „Tylko w ten sposób można było w krótkim czasie ulepszyć prawodawstwo socjalne, poprzez sprawy szkolnictwa i zabezpieczyć postęp kraju. Hiszpania, która wyznaje te same zasady życiowe, jak i Słowacja, życzy jej, aby spełniły się nadzieje kierowanego przez doktora Tiso państwa słowackiego.

BUKARESZT, 15 marca. — Piąta rocznica niezawisłości Słowacji spotkała się z wielką uwagą prasy rumuńskiej. Wszystkie pisma podnoszą znaczenie tego dnia dla Słowacji. „Viatra” stwierdza, że Słowacja posiada mocne miejsce w nowym politycznym i gospodarczym ustroju Europy.

BERLIN, 15 marca. — Führer przesłał na ręce prezydenta państwa słowackiego dr. Tiso swoje gratulacje z okazji słowackiego święta narodowego w formie depeszy, utrzymanej w serdecznym tonie.

Pogłoski o śmierci Stalina

BERLIN, 15 marca. — Pogłoski i doniesienia z różnych stołec europejskich krajów neutralnych, mówiące o tym, że Stalin miał ciężko zachorować, a nawet umrzeć, przynajmniej w Berlinie z pewnego rodzaju ironicznym uśmiechem. Cała ta sprawa, jak oświadczała tu, przypomina zbyt silnie metody reklamy w Hollywood.

W Niemczech w takich wypadkach używa się znanego przysłowia, które brzmi: kogo ogłasza się za zmarłego, ten będzie długo żył.

4 łodzie podwodne aliantów poszły na dno

TOKIO, 15 marca. — Lotnicy japońskiej marynarki zaatakowali w nocy na 11 marca większą grupę alianckich łodzi torpedowych na południowym wybrzeżu wyspy Bougainville i zatopili w krótkim czasie 4 łodzie z tej grupy.

Fiński komunikat wojenny

HELSINKI, 15 marca. — Fiński komunikat wojenny z dnia 14 marca brzmi: „W zachodniej części przemyku Karelskiego i przemyku Aunus odparto ataki bolszewickich oddziałów nieprzyjacielskich, podjęte przy silnym poparciu artylerii. — Na przemyku Maaselka odzyskana wzajemna działalność oddziałów zwiaźdzonych. Z innych frontów nie ma nic specjalnego do doniesienia.

W ramach przewidzianych ruchów, mających na celu odwrócenie się od nieprzyjaciela, opróżniono miasto Chersoń, po znieszczeniu wszystkich urządzeń, ważnych ze względów wojennych.

W rejonie na południe od Starogo Konstantynowa i na wschód od Tarnopola własne przeciwataki były uwieńczone sukcesem.

Na pozostałym froncie wschodnim bolszewicy tylko w polonie na północny zachód od Nowia prowadzili silniejsze, lecz bezskuteczne ataki. W walkach ostatnich tygodni odznaczyła się tam szczególnie dołnośląska sztywno-kolonyjska 170-ma dywizja piechoty, wraz z podporządkowanymi jej formacjami, pod dowództwem pułkownika Hassa.

We Włoszech fakty wczoraj nie doszły do żadnych działań bojowych o poważniejszym znaczeniu.

Niemieckie myśliwce i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły nad przyczółkiem desantowym Nettuno 7 samolotów nieprzyjacielskich.

Na Morzu Śródziemnym ścigacie łodzie podwodnych zniszczyły nieprzyjacielską łódź podwodną.

Ostatniej nocy brytyjskie samoloty nękające zrzucały bomby w rejonie Niemiec zachodnich.

Niemieckie samoloty bojowe z dobrym skutkiem zaatakowały obiekty, położone na południowym wybrzeżu angielskim,

Biskupi irlandzcy ostro krytykują Anglie

GENEWA, 15 marca. — Jak donosi dziennik dubliński „Irish Press”, irlandzki kardynał Mac Rory wystosował odezwę do narodu irlandzkiego, w której m. in. czytamy:

Słyszy się znów z niektórych stron żądania, żeby alianci wymierzili Irlandii karę za to, że w wojnie obecnej trzyma się neutralności. Kardynał przypomina Anglii i Stanom Zjednoczonym, że Irlandia posiada niezaprzeczone prawo do swej niezawisłości. Przeszło już do historii, że Anglia przez wiele stuleci okupowała się z narodem irlandzkim nie tylko niesprawiedliwie, ale i okrutnie. Anglicy i Amerykanie twierdzą zresztą o sobie, że biją

się za wolność małych narodów. Gdyby więc mieli zamiary uczciwie, to powinni by pozostawić Irlandię w spokoju. Irlandia posiada prawo do nienaruszalności i wolności i prawa tego nie pozwoli sobie uszczuplić. Następnie przechodzi kardynał do omawiania machinacji komunistycznych w Irlandii. Młodzież irlandzka należy przestrzec przed niebezpieczeństwem komunizmu; przede wszystkim odnosi się to do tych Irlandczyków, którzy udają się do Anglii lub też którzy komunikują się z ziemkami, powracającymi z Anglii. Komunizm i wiara katolicka — są to dwa pojęcia, nie dające się ze sobą pogodzić. Jest rzeczą niemożliwą, aby ktoś był dobrym katolikiem i równocześnie komunistą, ponieważ komunizm zaprzecza istnienie Boga.

Również biskup z Down i Connor, — Dr. Mac Lean, zwrócił się z apelem do narodu irlandzkiego. Jako rzecz najgorsza w tej wojnie nazywa on w swym apelu moralne skutki wojny. Obserwować tylko należy bombardowanie miast. Podczas kiedy dawniej tłumaczono się tym, że ataki kierowane są wyłącznie tylko na cele wojskowe, to dzisiaj panuje mniemanie, że tym lepsze są wyniki, im okrutniejsze i im bezwzględniejsze stają się ataki lotnicze, im gruntowniejsze osiąga się zniszczenie. Nawet Rzym, „owe centrum chrześcijaństwa i kolebka kultury zachodniej, zalicza się dzisiaj do celów wojskowych.

5-lecie Protektoratu Czech i Moraw

Prasa czeška podkreśla rozwój kraju

PRAGA, 15 marca. — Prasa czeška stoi pod znakiem piątej rocznicy utworzenia Protektoratu. Organ czeškiego stanu rekolekcyjnego „Narodni Stred” ogłasza bilans pierwszego pięcioletnia Protektoratu Czech i Moraw, w którym podkreśla na wstępie, że przydat państwa dr. Hacha powzięła swą historyczną decyzję powierzenia losu narodu czeškego w ręce Führera Rzeszy Wielkoniemieckiej w przewidywaniu wielkich przyszłych wydarzeń, które bez ochrony ze strony Rzeszy zmiotłyby cały naród czeški. Z tego powodu naród czeški jest zmuszony przyznać, że kończący się obecnie rok stanowi dodatnią epokę jego historii.

ktoś nigdy nie odbywał się ruch pasażerski, posiadał także wyłącznie wojskowy charakter, zaś poselstwo sowieckie w Pradze miało do wypełnienia całkiem inne zadania, niż dyplomatyczne. Za cicha zгода Benesa przygotowało ono materiał na odpowiedni moment. W tych warunkach dziś już nikt nie może mieć wątpliwości, że Hitler przejrzał prawdziwe zamiary Stalina i ubiegł go we właściwym czasie.

Usunięcie rozproszkowania partynjo-politycznego stało się błogosławionym w skutki dla koniecznej gospodarce reorganizacji Czech i Moraw. Nowa organizacja gospodarstwa, jaka nastąpiła w miejsce usunętego liberalizmu, nacechowana jest zasadą wspólnoty i nie przeciwstawia już pracy ludzkiej życiu społecznemu oraz odwrotnie, lecz stawia oba te czynniki jako równowartościowe, harmonizujące z sobą elementy. Szczególnie życie kulturalne doszło do niebywałego rozwoju, docierając aż do ostatniej wioski. Z tego powodu Czesi powinni uczynić wszelkie wysiłki, aby w ciągu nadchodzących lat, zachowując wierność wobec narodu i ojczyzny, wypełnić te zobowiązania, jakie ich prezydent państwa w ich imieniu zaciągnął wobec Rzeszy.

BERLIN, 15 marca. — Agencja „Telepress” dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o walkach na froncie wschodnim:

Wielka bitwa obronna, która w obecnej chwili szaleje na froncie, liczącym wraz ze wszystkimi klinami, na przyczółku Bugu, może być nazwana dalszym ciągiem sowieckiej ofensywy, przy pomocy której bolszewicy na początku tego roku usiłowali przełamać środek niemieckiego frontu południowego.

Również w ciągu dnia 13 marca bolszewicy, pedząc bezwzględnie swoje formacje napród przez zabagnione tereny nad dolnym Dnieprem, usiłowali przeszkodzić niemieckim posunięciom w rejonie włamania na południowy zachód od Krzywego Rogu oraz przełamać niemieckie pozycje ryglujące. Nie zdolali oni jednak uzyskać absolutnie na terenie w kierunku zachodnim i zwrócili się na południowy wschód, aby uzyskać teraz nad linią kolejową, prowadzącą z Nikolajewa do Dniepropetrowska i odciągnąć stąd do dywizji niemieckiej nad dolnym Dnieprem. Po ciężkich i niezwykle zaciętych walkach, podczas których bolszewicy ponieśli potworne straty, głównie wskutek niszczącego ognia zmotoryzowanych baterii niemieckich, próba ta została udaremniona, a sowieckie kliny wypudowe rozbita. Także w rejonie włamania na południowy zachód od Humania, przez cały dzień trwały ciężkie walki z przeważającymi siłami sowieckimi.

Na odcinku, przylegającym od strony północno-zachodniej aż do rejonu Tarnopola, sytuacja ustabilizowała się w dalszym ciągu. Zacięte ataki bolszewików po-

Przebieg wielkiej bitwy obronnej na froncie wschodnim

stepowały tu na przemian z energicznymi przeciwatakami, dzięki którym rozbito wszelkie próby bolszewików, zamierzające do zapewnienia sobie bazy wyjściowej dla dalszych operacji. Na całym obszarze na południe od bagien Prypeci nie doszło wzorów do większych działań bojowych. Także na całym środkowym odcinku sytuacja była w dalszym ciągu spokojna.

Na północnym odcinku, w najważniejszych rejonach frontowych, mianowicie na północ od Nowia, kolo Ostrowa i Pskowa, oraz na froncie Narwy, sytuacja nie uległa godnym zmianom. Na froncie Narwy wojska niemieckie zaatakowały od strony południowo-zachodniej i południowej ostatni przyczółek mostowy, jaki posiadali bolszewicy jeszcze na zachodnim brzegu Narwy i ścisnęli go w dalszym ciągu. Došlo przy tym na terenie, pokrytym bagianami i gęstym lasem do zaciętych walk, w których zadano bolszewikom dotkliwe straty. We wtorek we wczesnych godzinach porannych ataki niemieckie dalej kontynuowano.

Zacięte zmagania trwają

Z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA, 15 marca. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 14 marca:

„Na południowym odcinku frontu wschodniego, gdzie przy rozmożeniu dróg i zupełnym zabagnieniu terenów rozgrywa się zacięte zmagania, do których obydwa strony rzucają nowe formacje, nasze wojska, w walce z przeważającymi siłami nieprzyjacielskimi, wyróżniają się bezustannie wzorową wytrzymałością i nieugiętym duchem zaczepnym. I tak w ostatnich

na ziemiach czeških, aby zhadzać stan tamtejszych lotnic. Otwarcie komunikacji powietrznej na linii Praga — Moskwa, na

Walki na froncie włoskim

BERLIN, 15 marca. — Agencja Telepress dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o walkach na froncie włoskim:

Pomimo przejściowego poprawienia się pogody, zarówno w rejonie przyczółka desantowego Anzio i Nettuno, jak i na froncie poludniowym nie doszło do większych działań bojowych. Natomiast wzrosła się obustronna działalność oddziałów zwiadowczych i wypadowych, które kilkakrotnie dała powód do gwałtownego ognia artylerii.

Baterie niemieckiej ciężkiej artylerii ostrzeliwały w dalszym ciągu intensywnie transporty alianckie na przyczółku desantowym. Kolo Anzio doszło do potyczki powietrznej pomiędzy formacjami amerykańskimi i niemieckimi samolotów myśliwskich. Niemieckie myśliwce bez większych strat zestrzeliły 5 amerykańskich maszyn myśliwskich. W innych miejscach włoskiego frontu zestrzeliły 2 alianckie samoloty wywiadowcze. Z frontu kolo Cassino i na wybrzeżu adriatyckim nie zareportowano o żadnych ważniejszych działaniach bojowych.

Bez kredytów amerykańskich

SZTOKHOLM, 15 marca. — Londyński przedstawiciel „Goeteborgs Posten” donosi, że widoki jugosłowiańskiego rządu emigracyjnego oceniane są przez obserwatorów politycznych w Londynie na równi z zerem, gdyż — jak wiadomo — nie otrzyma on żadnej pożyczki amerykańskiej.

Ludność Algeru i Maroka bez lekarstw

VIGO, 15 marca. — Wśród sił zbrojnych stacjonowanych na terenie Algeru i w francuskim Maroku wybuchła epidemia tyfusu i ospy. Jak donoszą z Algieru i oddziały wojskowe oddziałów de Gallie'a i oddziały anglo-amerykańskich skonfiskowały wszystkie lekarstwa, przeznaczone dla celów zwalczania epidemii wśród żołnierzy. Pomiedzy ludnością cywilną, która pozabawiona tym samym wszystkich lekarstw do walki z tyfusem i ospą, panuje wielkie oburzenie.

Potworne morderstwa kobiet w Paryżu

PARYŻ, 15 marca. — Policja francuska wpadła na ślad potwornych zbrodni, których ofiara, według dotychczasowych wyników śledztwa, padło 25 kobiet. Uwagę mieszkańców ulicy Lesueur w Paryżu zwrócił od kilku dni dziwny odor, którego nie umiano sobie w żaden sposób wyjaśnić. Kiedy na prośby kilku osób gazowina miejska wysłała swoich funkcjonariuszy na miejsce, celem poszukiwania ewentualnego uszkodzonego miejsca w przewodzie gazowym na tej ulicy, odkryli oni w pewnej willi, w piwnicy od centralnego ogrzewania odcięte głowy kobiet, ramiona, nogi i inne części ciała, co nasuwało podejrzenie szeregu potwornych zbrodni. Wobec tego natychmiast zaalarmowano policję, która niezwłocznie rozpoczęła dochodzenia.

Jak ustalono, willa, obecnie niezamieszka, wynajął przed dwoma laty pewien lekarz, który prawdopodobnie zwałabł do siebie kobiety, następnie zabijał je a zwłoki ich palił. Znalezione dotychczas części odzieży ofiar pozwalają przypuszczać, że morderca, będący swego rodzaju drugim Landru, zabił 25 kobiet. Na dziedzińcu willi wykryto dół z wapnem, głębokości około 3 metrów, w którym znaleziono jeszcze części 13-tu ludzkich tułowia.

— Brytyjski minister wyzniesienia Llewelin, jak donosi angielska służba informacyjna, oświadczyl, że w Anglii nawet po wojnie trzeba będzie utrzymać jeszcze przez pewien okres czasu racjonalizację środków żywności.

Klub Polaków postępowych w Londynie

Agencja Kremiu pracują

Podczas, gdy oficjalne placówki moskiewskie starają się środkami dyplomatycznymi unieszkodliwić wszelkie pretensje emigracji polskiej w stosunku do aliantów, nie oficjalna Moskwa, t. j. agitacja, subwencjonowana i szerzona przez tajnych i jawnych agentów Czerwonej Międzynarodówki, stara się o podminowanie moralno-politycznej pozycji emigrantów polskich w Anglii, szerząc w ich własnych szeregach dezorientację i tendencje rozkładu. Problemem tym zajmuje się „Gazeta Ilustrowana” w artykule pod tytułem: „Wpływ bolszewicki wśród emigracji polskiej w Anglii”. Czytamy tam m. in.:

Urzędowe kolo sowieckie stosują od czasu pewnego w dyskusji nad zatargiem polsko-sowieckim pewną wstrząsliwość, która widocznie sprowadza się do tego, że Londyn przede wszystkim nie życzę sobie, aby nieprzyjemnie to zdarzenie w polityce brytyjskiej omawiane było w dalszym ciągu w dotychczasowej formie publicystycznej. Obecnie zaś mnożą się oznaki, że Moskwa nie zaspiała gruszek w popiele.

Za kulismani życia emigracji polskiej daje się już we znaki działalność platnych agentów Moskwy, których centrum organizacyjnym stał się tak zwany „Klub Polaków Postępowych”. Niedawno zostało opublikowane orędzie cionymych tych osobistości, posiadających rozkaz z Moskwy, aby siły tendencji rozkładu w szeregach emigracji polskiej dopoty, dopóki by rząd emigracyjny nie okazał się skłonny do przyjęcia postulatów Moskwy. Jest faktem charakterystycznym że elaborat ten został zacytowany natychmiast przez radio moskiewskie, z czego znów wynika zainteresowanie, z jakim śledzi Stalin realizację swych planów w odniesieniu do emigracji polskiej.

W „orędziu” tym stwierdza „Klub Polaków Postępowych”, że nie identyfikują się z tymi kolumnami, które grupują się około partii emigracyjnej. Polacy bowiem, przez rząd emigracyjny, rozpadli się od dłuższego czasu na dwie grupy. Pierwsza składa się z członków rządu emigracyjnego oraz byłych oficerów i urzędników wojsko-

wych, którzy jako polityczny swój program uznają dyktaturę. Druga zaś grupa posiada zabarwienie demokratyczne. Jak mówi „orędzie”, obejmują ona organizację pracowniczą. Ci „demokraci” nie dysponują dotąd własną prasą, kolo bowiem miarodajna emigracji polskiej dokonują rozdziału swego papieru, którymi dysponują wyłącznie tylko na dobro takich organów, które odnoszą się do nich przychylnie. Reprezentacja emigrantów polskiej wzbrania się nadto publikować jakiegokolwiek komunikatu tej organizacji demokratycznej. Nie przyznaje się nawet platnych ogłoszeń. Istnieje zarządzenie, wydane przez wysokie osobistości spośród rządu emigracyjnego, w którym tłumaczy się przyczyny bojkotu „orędzian” w odniesieniu do demokratów polskich w Anglii. Prócz tego istnieje zakaz sprzedawania broszur demokratycznych w magazynach polskich.

Szczególne rewelacyjne są wyjaśnienia, podane w tym orędziu w stosunku do adhe rentów tej t. zw. „demokracji polskiej” w Anglii. Wynika z nich, że oprócz szeregu instytucji, które z polskością mają jedynie tylko tyle wspólne, że są polskimi z nazwy, należą do tej demokracji również i członkowie byłej brygady międzynarodowej, a dalej jeszcze ostarwiona biblioteka, nosząca nazwę „Wolna Polska”, która powstała z fundacji sowieckiej, wreszcie zalazła się do tej demokracji kilka lewicowo radykalnych organizacji robotniczych. Liczebnie najliczniejszymi w tej demokracji, która propagowała na wśród Polaków w Anglii tezy bolszewickie, są „przewodniczeni emigracji polskiej”, t. zn. byli obywateli polscy wyznania moźesowego.

„Czarne tygodnie” w Anglii

(NEWA, 15 marca. — Allan Moorehead pisze w dzienniku „Daily Express”, że nie powodzenia aliantów występują jak się zdaje periodycznie.

W przedostatnim tygodniu przeżywała armia swe dni nieszezęśliwe, kiedy że wyglądała sprawa aliantów na przyczółku Nettuno. Następnie nadstąpił tydzień, w czasie którego Londyn pozostawał nad grudem bomb lotniczych niemieckiego. Było to czarne dni brytyjskiej obrony powietrznej. Ostatni znów tydzień był jak się zdaje tygodniem czarnym dla dyplomacji aliantów, albowiem z wielkim zdziwieniem wystrapiło pięć państw lub też rządów neutralnych. Najbardziej interesujący jest natomiast wypadek turecki. Moorehead w czasie swej czynności dziennikarskiej w terenie Morza Śródziemnego przypomniał sobie co najmniej 20-letni różny okaz, kiedy to mówiono mu, że w następnym tygodniu Turcja przyłączy się do wojny. Plonnie były jednakowoż te nadzieje za każdym razem.

SZTOKHOLM, 15 marca. — „Totalnie nie szezęśliwie związane z wojną wyosika na Anglii takie same pletno, jak na obliczu każdego znajomego spotykającego na ulicy”, oświadcza czasopiśmie londyńskie „Sphère”. Zapal zbliża się powoli ku końcowej, a moralnie, porządek i dyscyplina stopniowo zanikają. Wiara, nadzieja, a niekiedy nawet odwaga, zatraćają się w takim samym stopniu, w jakim wzrasta zdenerwowanie spowodowane wojną. Dzienniki tłumaczy poważenie niezadowolone, panujące w Anglii, nie tylko długim trwaniem wojny, ale także niezdolnością rządu Churchilla do pozyskania sobie zaufania narodu.

Z okazji 80-lecia śmierci Ludwika Koszutha zostały wypuszczone na Węgrzech liczne znaczki pocztowych wartości 4, 20, 30 i 50 szillerów.

Kanadyjskie wojska są niezadowolone

BERLIN, 15 marca. — Jonyć drugiej brygady pierwszej kanadyjskiej dywizji pieszoty oświadczył niedawno, że nastroj kanadyjskich wojsk jest nadszwyczą zły. Wojna trwa dla nich za długo. Również dyscyplina, zwłaszcza w ostatnich tygodniach pozostawia wiele do życzenia. Wnioskem temu jest przede wszystkim general Montgomey, który jako były naczelny dowódca 8 brytyjskiej armii nie dotrzymał danej przez niego dawniej przyrzeczenia, że jednostki kanadyjskie użyte zostaną jeszcze tylko kolo Campo Baso i potem wysłane zostaną z powrotem do Anglii.

Kanadyjczyków rzucano do walki właśnie na tym odcinku poludniowo włoskiego frontu, gdzie rozgrywały się najgwałtowniejsze walki. Z tego powodu bardzo lubiany przez kanadyjskie formacje z powodu jego szczególnie troskliwego kierownictwa wojskiem general Mac Naughton został odwołany ze stanowiska komendanta. Wielkie niezadowolenie powstało też między Kanadyjczykami z tego powodu, że wysłane z oczyszczenia paterki na Święta Bożego Narodzenia dotychczas nie nadeszły. Również i z 21 milionów papierosów, które naród kanadyjski ofiarował swoim żołnierzom rozdzielono tylko po jednej garści na głowę.

Rodziny kanadyjskie przypuszczają zatem, że Anglii dostawę tę zużyli dla siebie.

Skandal lekarski w USA

SZTOKHOLM, 15 marca. — Amerykański dziennik „P. M.” donosi na podstawie pewnego komunikatu nowojorskiego o wielkim amerykańskim skandalu. Pewna lekarka USA przede wszystkim żydowskich, stanęła manowicie przed sądem jako oskarżona o wykorzystywanie ciężkiego położenia materialnego swoich pacjentów.

Dotychczas ujawniono, że przeszło 130 lekarzy, którzy zatrudnieni byli w ramach dobrowolnego państwowego ubezpieczenia chorobowego robotników kazalo sobie nie tylko płacić wysokie honorarium, lecz ponadto przeprowadzali tak zwane „konsultacje powietrzne” t. zn. przeprowadzali całkowicie niepotrzebne operacje, jak również opóźnialo zastrzykaniem i fałszywym zabiegami uzdrawienie swoich pacjentów, żyjąc w ten sposób z wielkiego szpitala nowojorskiego „Park Chester” Hospital miał na przykład pacjenta, któremu dawał zastrzyki przypominające go w stan bezczelności, w skutek czego tenże zgodził się na wszelkie dalsze zabiegi.

ŚWIATŁOCIEŃIE

Floryda i benzyna
Wszystkie miasta na wschodnim wybrzeżu Florydy są przepelnione północno-amerykańskimi prężniakami — pisze amerykański korespondent dziennika „News Chronicle” dodając, że orgie w nocnych lokalach wynurują rozgorzenie wśród żołnierzy urlopowujących z frontu. Żołnierze ci są oburzeni z tego powodu, że dzieliszki tysięcy ich rodaków prowadzą wygodny tryb życia w luksusowych hotelach na Florydzie, podczas gdy oni muszą znośić wielkie trudy i musza stać się zyciemie walki. Z pewną dozą złośliwości stwierdza się obecnie, że tysiące spośród tych

„łowców przyjemności”, którzy porobili majątki na wojnie, ostadło na Florydzie „na piasku” i nie mogą powrócić do swych domów, gdyż jest tam zupełny brak benzyny. Jedynym środkiem umożliwiającym powrót na północ są koleje. Tymczasem z Florydy prowadzi tylko jedna linia kolejowa, a nieliczne są wysprzedane na miesiąc z góry. Musiano zdecydować się na zdecydowanie zarządzenia i wyspedzać dwa razy dziennie pociągi specjalne, złożone ze starych wagonów i lokomotyw. Mimo to podróżna długo, może aż do nastania letnich upałów, zanim wszyscy turysty będą mogli wyjechać do swych domów.

Ostatni taniec Rosity

Rosita e Rellario zła szybko przez ożywienie ulice Malagi. Było jesienne popołudnie, jeszcze słoneczne i ciepłe, ale jakoś smutne i melancholijne.

Od strony portu dochodziła zwykła wrzawa i odgłosy skrzypiących dźwiągów, pedzły tramwaje wypełnione ruchliwą ciżbą, a wśród tego gwaru i tempa bez pośpiechu zciapaly klapouchy obciążone barykami wina.

— A więc powrócił z Ameryki! — Jej pierwszy adorator, fantazyjny samotnik, który plomieniami wyznaniami zbudził jej dziewczęce serce. Zadał wówczas od niej zbyt wiele. Jakże ona, nierozkwitniala jeszcze róża Andaluzy, miała od razu wywołać w sobie tak potężne uczucie, aby go zadowolili. Wtedy bała się jeszcze każdego agresywniejszego kroku z jego strony i odmawiała mu najwykwiejszego pocałunku.

zraz odjechał. Zaczęła przetrzącać papiery w poszukiwaniu tego pisma. Nosila je początkowo przy sobie, potem umieszcila je w szufladzie swej gotowalni. Przez trzy lata, jakie minely od ich rozstania list pokrzyty dziesiątki banalnych błędów i zaproszeń.

w którym zapadł na mnie najstraszniejszy wyrok. Pozwalał mi przywabć tuż kolo najczystszej owoc, rozkoszować się jego pięknem i trefką, a gdy tylko podnosiliem rękę, aby go dotknąć, oddawał się od mnie.

Przechodząc przez przestronny lokal, z okien którego rozciągała się malownicza panorama na miasto, port i drżące ataki przed falochronami, przystanęła w nagłym osłupieniu.

